12

DISSERTATIO INAVGVRALIS CHEMICO-MEDICA, DE TINCTVRIS ALCALINIS

QVAM
EX AVCTORITATE GRATIOSAE FACVLTATIS MEDICAE
PRAESIDE
VIRO ILLVSTRI ATQVE EXCELLENTISSIMO
DOMINO
D. ANDREA ELIA BÜCHNERO,
SACRI ROMANI IMPERII NOBILI
AVGVSTISSIMO PRVSSORVM REGI A CONSILIIS SANCTIORIBUS,
MEDICINAE ET PHILOSOPHIAE NATVRALIS PROFESS. PVBL. ORDIN.
IMPERIALIS ACADEMIAE NATVR. CVRIOSOR. PRAESIDE,
ET COMITE PALATINO CAESAREO,

PRO GRADV DOCTORIS

SVMMISQVE IN MEDICINA HONORIBVS ET PRIVILEGIIS
DOCTORALIBVS LEGITIME OBTINENDIS,
AD D. XV. SEPT. A. O. R. CIƆ IƆ CCXLVI.
PVBLICE DEFENDET

AVCTOR
ERNESTVS FRIDERICVS ZITTMANN,
DRESDENSIS - SAXO.

HALAE MAGDEBVRGICAE,
Typis CHRISTOPHORI PETRI FRANCKII, ACAD. TYPOGR.

DISSERTATIO INAVGVRALIS
CHEMICO-MEDICA,

DE

TINCTVRIS ALCALINIS.

PROOEMIVM.

Diſtinctam corporis humani cognitionem admodum neceſſariam eſſe, neminem fore exiſtimo, quid id eat inficias. Duplici autem ratione conſiderari debet corpus humanum, vel tanquam corpus ſtructum & textum, vel tanquam mixtum. Ad prius obtinendum Anatomia opus erit; ad poſterius vero rite intelligendum requiritur, vt Medicus Chemiam, nobiliſſimam illam ſcientiam, calleat, quæ circa corporum naturalium mixtiones verſatur. Sed & alius vſus eſt, quem medicinæ Chemia foeneratur. Medici nempe officium eſt, perſpectum habere modum conſervandi ſanitatem præſentem, & amiſſam reſtituendi. Quod vt impetrari poſ-

ſit, commoda ad hunc finem remedia erunt neceſſaria. Medicina itaque medicamentis carere non poteſt, vtpote inſtrumentis, quibus egemus ad ſanitatem tuendam aeque, ac morbos e corpore ægro propellendos. Inerit igitur aliquid medicamentis, vnde intelligi poſſit, cur vſurpata hunc magis, quam alium, in corpore præſtent effectum, & cur qvaedam ſanitati magis patrocinentur, quam alia; hæc illi, alia alii morbo exſtirpando plus ſint accommodata remedia. Hæc iam ex corporibus, quæ in ampliſſimo mineralium, vegetabilium ac animalium regno proſtant, depromuntur. Ad quorum mixtiones recte introſpiciendas, quum ope Chemiæ perveniatur: tum hoc modo perſpici poterit ratio, aliis tamen ſimul in auxilium vocatis principiis, cur hoc vel illud medicamentum hanc, nec aliam, exſerat efficaciam. Poterunt porro opitulante Chemia quædam miſcibilia, in corpore quodam naturali obvia, ſeparari, atque cum aliis miſcibilibus, quæ in alio corpore reperiuntur, conjungi, vt novum inde mixtum prodeat, novam medicinam conſtituens, artificis intentioni ſatisfacientem. Atqui ita artem quandam inveniendi medicamenta Chemia in ſe continebit, quæ quamvis directe ad medicinam non ſpectet, magis ad phyſicam referenda, ea tamen nullus Medicorum carere poterit. Ob quam cauſam in magna ſemper exiſtimatione erat Chemia apud Medicos, in eorundem ſcholis, a multis abhinc ſeculis ad noſtram vsque ætatem, tractata. Quum igitur eximia huius ſcientiæ ſit vtilitas in medicina, operæ pretium judicavi, huius rei ſpecimen quoddam publicum dare. Probavit ſe mihi iam ſollicito de themate inaugurali, Diſſertatione publica ex ſtatutis academicis pertractando, argumentum de TINCTVRIS ALCALINIS, *quod non adeo pertritum planeque confectum eſſe mihi videbatur. Cuius argumenti tractationem*

tribus

tribus momentis commodiſſime abſolvi poſſe arbitratus ſum, & quidem ita, ut primo loco agatur de materia *ad Tincturas alcalinas neceſſaria; deinde* modus *easdem* parandi, *nec non earundem diverſitas indicentur; & tandem* effectus *explicentur, qui ab hiſce Tincturis in corpus humanum proficiſcuntur.*

Qua de re conceptas meas meditationes L. B. optimam in partem interpretari velit.

Caput I.

De materia ad Tincturas alcalinas neceſſaria.

§. I.

Alcali fixum eſt ſal, qui linguæ cauſticum ſaporem imprimit, cum acido quocunque efferveſcit, in äere humido facillime deliqueſcit & in igne conſtans perſiſtit. *Quid alcali fixum ſit.*

§. II.

Kali planta eſt, hoc nomine populis orientalibus, & qui ad ora marium ac fluminum habitant, notiſſima, quæ ſi igne comburitur, cineres relinquit collapſos, qui ſalem ſat acrem reſipiunt. Quando autem hi cineres fervidæ aquæ injiciuntur, coquuntur, tum acre & ſalſum quoddam exhibent lixivium, quo convenienter ſegregato dein, in fundo vaſis remanet altera horum cinerum pars, plane *Ejus origo.*

inſulſa,